

ORGANIZAREA ȘI PROMOVAREA FORMELOR DE TURISM ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Lupașco Olga, studentă

Onoi Mihail, dr., conf., univ., Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău

Abstract. *Dynamism, the depth of transformations in all sectors of economic and social life - as defining features of contemporary evolution - is reflected, among others, in changing economic structures, in the hierarchy of component branches in accordance with the requirements of scientific and technical progress, exploitation of efficiency, the demands of improving the quality of life. At the same time, there are major changes in the models of economic growth by focusing on intensive types, on areas limited to sustainable development, globalization and integration. In this context, tourism manifests itself as a distinct component of the economy, with an increasingly active presence in economic and social life, with a significant participation in general progress and, last but not least, as a promoter of globalization and a factor of sustainable development.*

Keywords: *form of tourism, tourist program, tourist offer, tourist services, adventure tourism, route.*

Actualitatea și importanța problemei abordate. În momentul de față organizarea și promovarea formelor de turism în Republica Moldova sunt guvernate, în cea mai mare măsură, de o producție turistică de masă și de un consum sporit. Aceste atribute fac din fenomenul turistic o componentă importantă a economiei mondiale pe piața turistică, definindu-le practic drept elemente esențiale ale lumii contemporane.

În cercetările efectuate de Nicolae Platon se afirmă că turismul reprezintă un stil de viață în lumea contemporană care înglobează o forță importantă a dezvoltării, prosperității și bunăstării națiunilor. În decursul ultimelor două decenii, turismul cunoaște o expansiune continuă, cu ritmuri medii de creștere anuală, cuprinse între 5 și 10%, devenind astfel un sector de importanță majoră atât pentru marile puteri mondiale, cât și pentru țările în curs de dezvoltare [2. p. 2-5].

Astfel, este important să menționăm că turismul, ca ramură de interferență economică, antrenează și stimulează producția celorlalte domenii economice.

Cercetările realizate în prezenta lucrare au evidențiat faptul că activitatea unor domenii este determinată, în mare parte, de necesitățile turismului și ale turistului, care sunt foarte variate și în continuă schimbare pe piața turistică. Totodată, în aceste condiții, apare necesitatea adaptării industriei turistice la cerințele tot mai diversificate și mai complexe ale turiștilor, determinând statul și agenții economici privați să modernizeze baza tehnico-materială și infrastructura, astfel dezvoltându-se și noi forme de turism.

Analizând literatura de specialitate, am observat că turismul în lume se prezintă sub diferite forme, categorii, tipuri, mod organizațional etc., bazându-se pe relații și fenomene diferite, fapt care determină necesitatea unei anumite clasificări s-au alinieri în funcție de specificitate, motivație și scop. Clasificarea turismului este importantă din punct de vedere teoretic și practic, deoarece oferă

elemente susținute științific referitoare la analiza circulației turistice la nivel internațional, cum a specificat și autorul Istrati Ion în lucrarea sa că turismul este un fenomen în mișcare [1. p. 8-12].

Scopul cercetării constă în analiza particularităților de promovare și organizare a formelor de turism în Republica Moldova.

Obiectivele cercetării:

1. Studiarea abordărilor conceptuale privind clasificarea formelor de turism și analiza particularităților de promovare;
2. Identificarea formelor de turism în Republica Moldova precum și descrierea datelor statistice privind circulația turistică;
3. Analiza dezvoltării și elaborării unui programe turistice pentru turismul de aventură în Republica Moldova.

Metodele de cercetare. Pentru atingerea scopului și realizarea obiectivelor, au fost aplicate următoarele metode: studiile științifice, clasificarea și compararea, analiza și sinteza, investigarea evolutivă a evenimentelor și fenomenelor descrise.

Rezultatele cercetării. Acest studiu încearcă să evidențieze o analiză conceptuală a particularităților de promovare și organizare a formelor de turism în Republica Moldova.

Turismul în Republica Moldova este un sector de activitate cu profil complex, care pune în valoare atât potențialul turistic al țării, cât și o gamă largă de servicii, care contribuie la satisfacerea anumitor necesități de ordin moral, cultural, spiritual.

La realizarea acestui studiu am selectat literatura de specialitate în funcție de conținut, focalizându-ne pe elemente, precum: semnificația termenului de formă de turism, program turistic, ofertă turistică, servicii turistice, turism de aventură, traseu turistic.

În studiul dat am decis să utilizăm această metodologie de cercetare cu scopul de a evidenția care sunt strategiile și etapele de promovare și organizare a formelor de turism în Republica Moldova. În această ordine de idei, am realizat un studiu privind tipologia turismului, identificând formele motivaționale și formele tipice, care sunt specifice turismului din Republica Moldova.

În vederea stabilirii unor clarități a formelor motivaționale de turism, este necesară efectuarea unei descrieri mai largi a lor, pentru a pune în evidență importanța acestora la formarea ofertei turistice naționale. În (Figura 1), sunt prezentate formele motivaționale de turism, care, în opinia autorului, formează oferta turistică a țării și care se împart în 3 categorii:

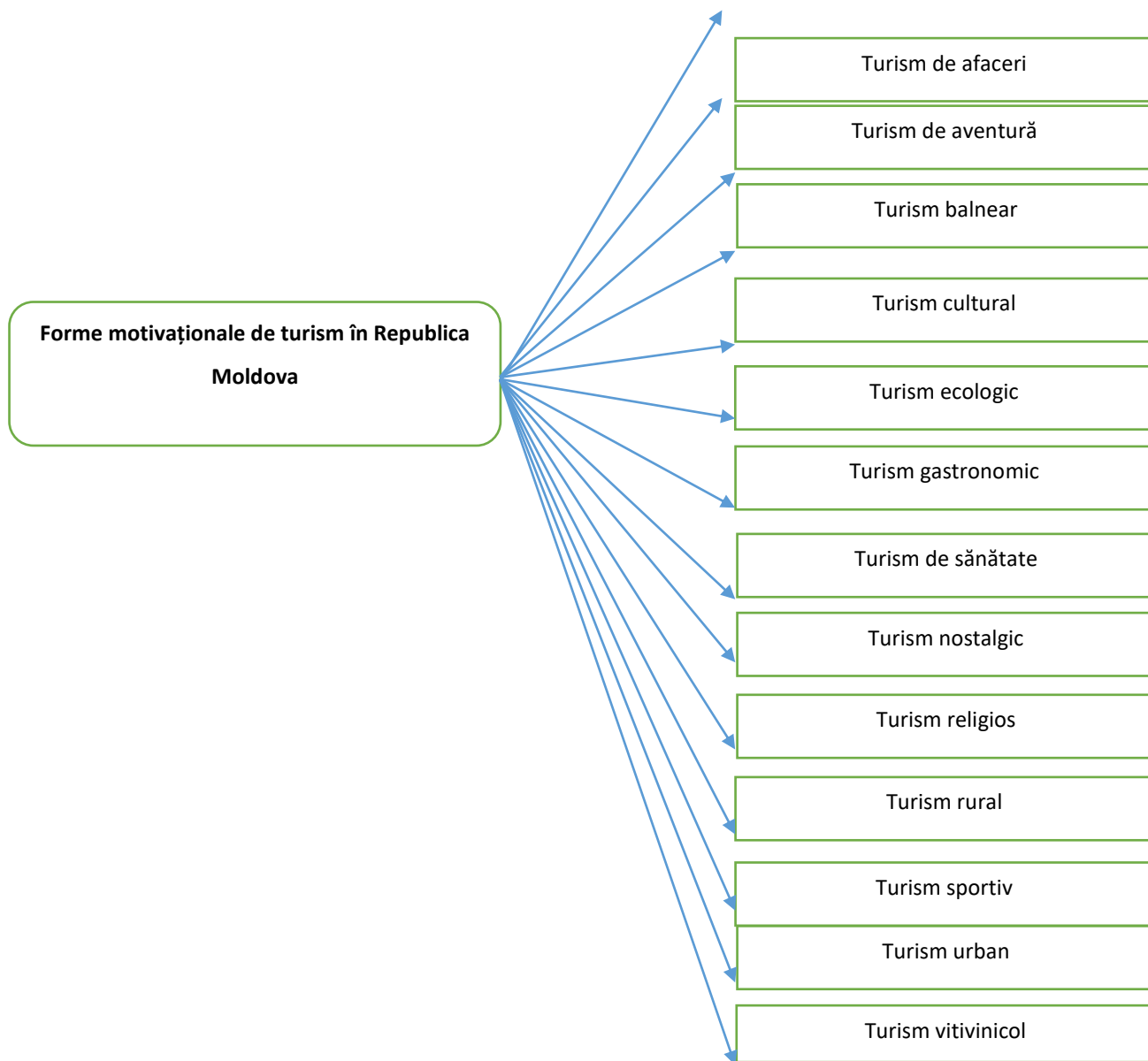
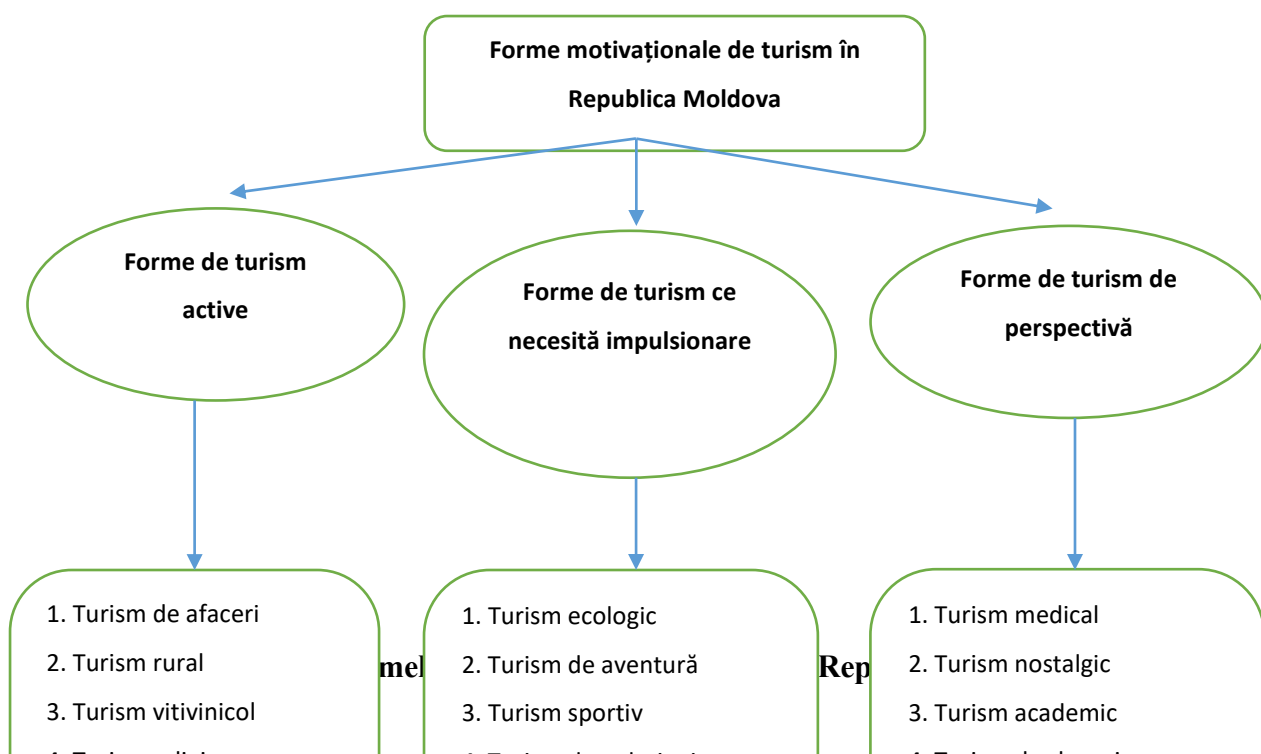
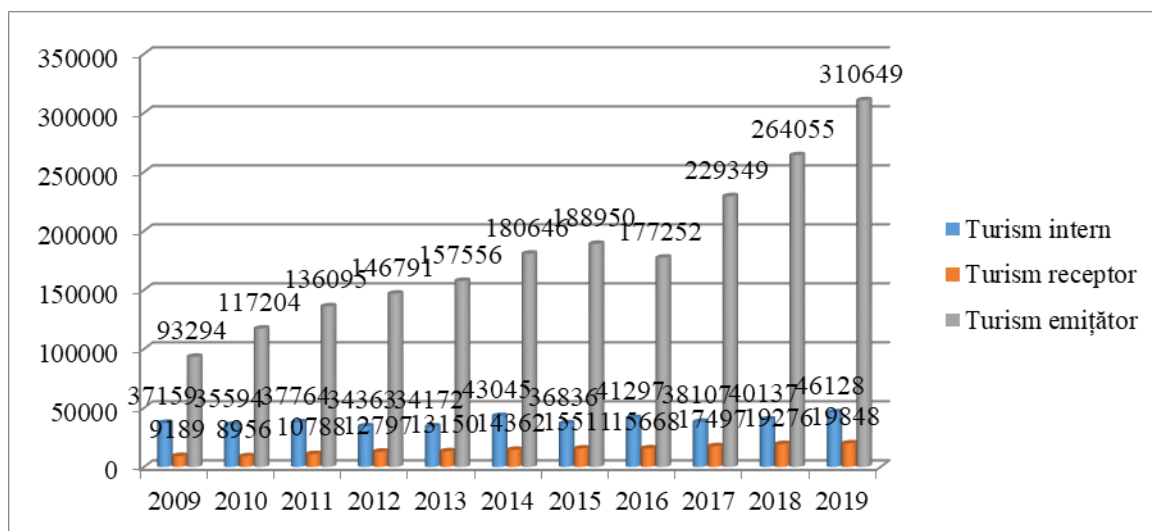

Fig. 1. Clasificarea formelor motivaționale de turism în Republica Moldova [3, p. 428]

Sursa: elaborat de autor în baza [3. p. 428]

Accesând Biroul Național de Statistică, am observat că evoluția circulației turistice în cadrul turismului internațional organizat reflectă aceeași tendință. În perioada anilor 2009-2019 atât sosirile, cât și plecările de vizitatori, sunt în creștere. Astfel, avem o creștere cu 10659 turiști în anul 2019 față de anul 2009 a turismului receptor, pe când turismul emițător a avut o creștere considerabilă în ultimii ani, una din cauze fiind abolirea regimului de vize cu statele UE, unde putem să observăm o creștere cu 217355 turiști în anul 2019 față de anul 2009.

Fig. 3. Evoluția turismului organizat în Republica Moldova în perioada 2009-2019 (intern, receptor, extern) [5. accesat 14.02.2021]

În Republica Moldova există o mulțime de destinații pentru turism de aventură, de la cele mai extreme, cum ar fi săriturile de parașută, alpinismul și explorarea peșterilor, până la Hiking și plimbări cu bicicleta.

Piața turismului de aventură are un trend ascendent în Republica Moldova, zone cu un pitoresc deosebit având șanse mari de a fi atrase în circuitul internațional al acestor activități:

1. *Hikingul sau trail runningul*, cu alte cuvinte, plimbările sau alergările în natură. Această formă a turismului de aventură, combină sportul cu explorarea unor noi locații. În prezent există minimum două trasee pentru astfel de experiențe, lansate de Asociația Națională pentru Turism Receptor, în zona localității Bahmut și în Sadova, cu start de la Crama Tudor. Ambele trasee au o distanță de 10-12 km și conțin multă natură, atracții istorice și culturale, precum și degustări de vin la final.

2. *Kayakingul*. Acest tip de odihnă activă a devenit extrem de popular în ultimul timp. Pe lângă faptul că acesta oferă o distanță socială naturală între toți participanții la “excursiile navale” pe râu, fiecare dintre participanți își croiește de sine stătător ruta, fie un Kayaking de câteva ore sau de câteva zile. Combinat cu o noapte sau mai multe în cort sau cu biciclete. Cele mai multe trasee de Kayaking au loc pe râul Nistru, în zona localității Vadul-lui-Vodă, Criuleni-Vadul lui Vodă/Vadul lui Vodă-Dubăsarii Vechi.

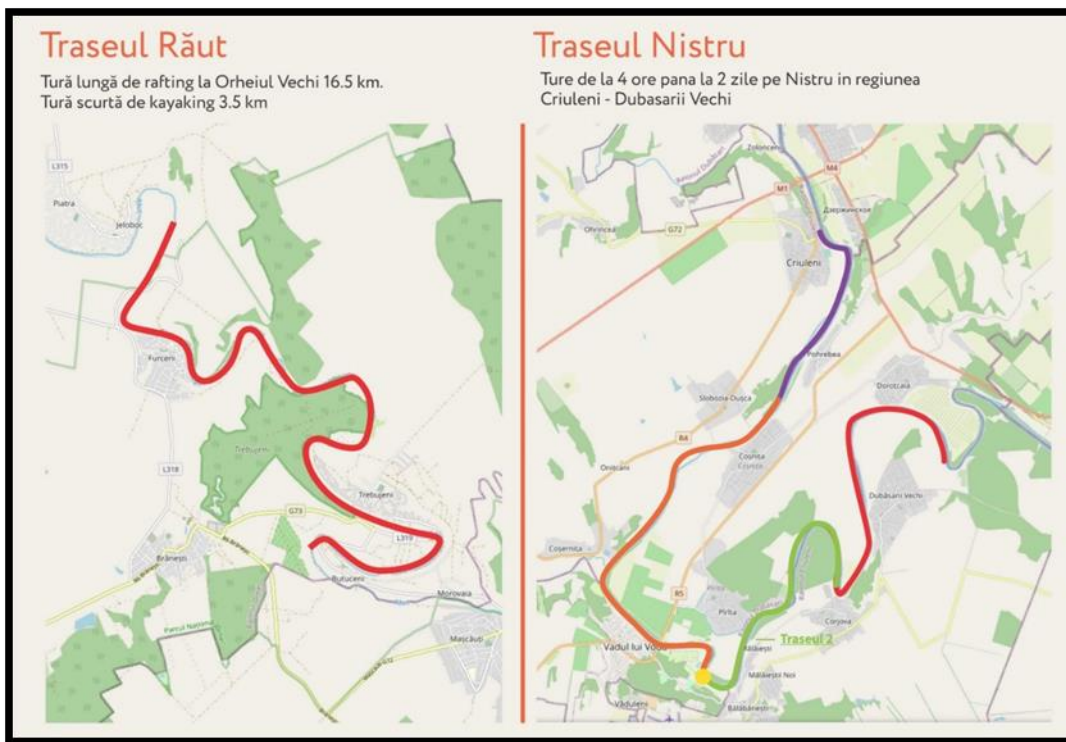

Fig. 5. Traseul de Kayaking de la Răut și Nistru [4. accesat 21.02.2021]

3. *Itinerarul de ciclism*, implementat de VeloPoint.md, este unic în Moldova, cu o distanță impresionantă de 226 km, care cuprind 6 segmente și zeci de circuite în jurul destinațiilor turistice din regiunea Codru și Ștefan Vodă. Ruta turistică oferă informații și experiențe turistice la vinării, pensiuni, muzee locale și monumente, sporind astfel atractivitatea acestora. Turiștii activi vor gusta din experiențele autentice ale turismului rural, vor interacționa cu localnicii și se vor delecta cu peisajele nemaipomenite ale Moldovei.

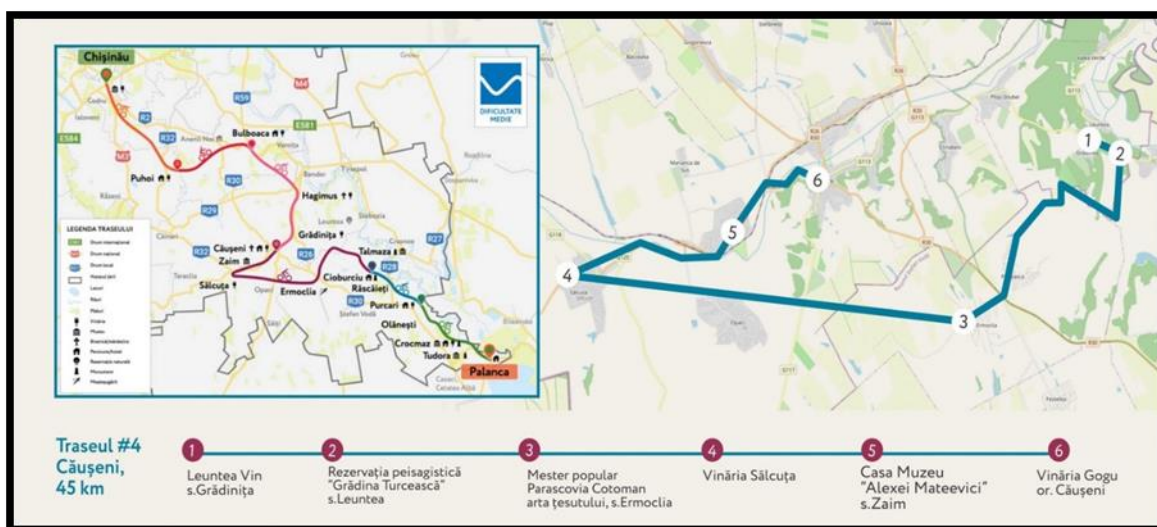

Fig. 6. Traseul de cicloturism Chișinău – Palanca, 226 km [4. accesat 21.02.2021]

Având un bogat potențial turistic, Republica Moldova are o ofertă generoasă de propuneri turistice de interes general sau tematice. Turismul înseamnă pentru moldoveni "evadarea" în natură, acolo unde se pot face drumeții și practica atât sporturi de vară (ciclism, mountain-biking,

hiking), cât și sporturi nautice (caiakyng pe râuri și lacuri). Activitatea de promovare turistică trebuie să constituie o preocupare continuă a Agenției de Investiții a Republicii Moldova.

Concluzie. În cadrul acestui studiu am observat că turismul, ca activitate umană în continuă evoluție, s-a format și dezvoltat în interacțiune cu mediul natural, care a exercitat permanent o influență directă în dezvoltarea societății, în ansamblul său.

Astfel, în urma analizelor efectuate, am putea constata faptul că în Republica Moldova turismul a căpătat o mare amploare în ultimii ani, astfel că statul a încercat, pe cât e posibil să, valorifice și facă remarcat prin frumusețile și obiectivele sale turistice proprii fiecare zonă turistică a țării noastre, fapt prin care se observă numărul considerent de turiști care vizitează anual țara noastră indiferent de sezon, de zonă și de forma de turism pe care o practică.

Așa cum Republica Moldova dispune de un patrimoniu turistic foarte bogat, pe teritoriul acesteia pot fi practicate mai multe forme de turism care duc la dezvoltarea țării din mai multe puncte de vedere. Dintre aceste forme, ca fiind printre cele mai importante pot fi evidențiate turismul rural, turismul balnear, turismul de recreere și agrement, ecoturismul, turismul religios, turismul cultural, turismul vitivinicol, turismul de aventură, turismul gastronomic ș.a.

La finele studiului realizat, am constatat faptul că dacă toate proiectele, evenimentele și strategiile de promovare au consolidat poziția Moldovei ca destinație turistică, atunci o provocare de viitor rămâne a fi diversificarea atracțiilor, a serviciilor și produselor turistice cu care Moldova ar putea să concureze pe piețele-țintă și să satisfacă așteptările turistului străin.

Referințe bibliografice

1. Istrati I., Turismul - un fenomen în mișcare, Ed. Sport-turism, București, 1988, p. 8-12;
2. Platon N., Abordări conceptuale în clasificarea turismului din Republica Moldova, în *Administrarea Publică*, nr. 2, 2014, p. 2-5;
3. Platon N., Ghidul traseelor turistice ale Republicii Moldova. Chișinău, Ed. Elan Poligraf, 2015, p.428;
4. <https://diez.md/2020/07/30/foto-redescopera-moldova-lanseaza-trei-trasee-pentru-cei-care-vor-sa-se-simta-turisti-acasa-cum-arata-acestea/>, accesat 21.02.2021;
5. <https://statbank.statistica.md/>, accesat la 14.02.2021.